

Project Syndicate

Η στρατηγική κατά της Ρωσίας πρέπει να συνεχιστεί

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ JOSEP BORRELL

Ο πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει εισέλθει σε ένα νέο στάδιο. Ο ουκρανικός στρατός σημειώνει θεαματική πρόοδο, απελευθερώνοντας πολλές πόλεις και χωριά, και αναγκάζοντας τις ρωσικές δυνάμεις να υποχωρήσουν. Παρότι απομένει να φανεί πού θα φτάσει η ουκρανική αντεπίθεση, είναι ήδη σαφές πως η στρατηγική ισορροπία στο πεδίο αλλάζει. Στο μεταξύ, η ΕΕ έχει κινητοποιηθεί πλήρως ώστε να αντιμετωπίσει την ενεργειακή κρίση. Έχουμε γεμίσει τις αποθήκες φυσικού αερίου μας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 80% και συμφωνούμε σε ξεκάθαρους στόχους προκειμένου να μειώσουμε την κατανάλωση φυσικού αερίου τον χειμώνα. Προκειμένου να βοηθήσουμε τους ευάλωτους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τις αυξήσεις των τιμών, προωθούμε προτάσεις όπως ένας φόρος στα υπερκέρδη των επιχειρήσεων ενέργειας.

Επιπλέον, σε συντονισμό με το G7 και άλλους ομοιόθετες εταίρους, συζητούμε σχέδια επιβολής πλαφόν στις τιμές των ρωσικών εξαγωγών πετρελαίου. Και βοηθούμε τους εταίρους μας στον Νότο

να διαχειριστούν τις επιπτώσεις από τη ρωσική επιθετικότητα και την κυνική χρησιμοποίηση της ενέργειας και των τροφίμων ως όπλων. Με δυο λόγια: η συνολική στρατηγική αποδίδει. Πρέπει να συνεχίσουμε να στριψίζουμε την Ουκρανία, να πιέζουμε τη Ρωσία με κυρώσεις.

Όσοι αμφισβητούν το κατά πόσο αποδίδουν οι κυρώσεις βαδίζουν σε όλο και πιο σαθρό έδαφος. Σε γενικές γραμμές, οι κυρώσεις έχουν διπλή λειτουργία: να στείλουν ένα μήνυμα και να εξαναγκάσουν σε συμμόρφωση. Το μήνυμα εκφράζει εναντίωση στη συμπεριφορά ενός κράτους – η οποία σε αυτά την περίπτωση περιλαμβάνει παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου και αναίτιες επιθέσεις σε αμάχους και μη στρατιωτικές υποδομές. Και παρότι δεν είμαστε σε πόλεμο με τη Ρωσία, ο εξαναγκασμός έχει στόχο τόσο να αλλάξει τη συμπεριφορά της όσο και να διαβρώσει τα οικονομικά και τεχνολογικά μέσα που της την επιτρέπουν.

Στέλνοντας ένα πολύ ξεκάθαρο μήνυμα, η ΕΕ έλαβε την ιστορική απόφαση να θέσει τέλος στην εξάρτησή της από τη ρωσική ενέργεια. Το Κρεμλίνο έχει αθετήσει τις συμβάσεις του μειώνοντας δραματικά τον

όγκο των εξαγωγών φυσικού αερίου και φέρνοντας έτσι αναστάτωση στις αγορές. Η δυνατότητα ενός τέτοιου εκβιασμού μπορεί να μοιάζει με ρωσικό πλεονέκτημα είναι όμως τελικά μια στρατηγική ήττα. Αντίθετα με την ευρέως διαδεδομένη άποψη, η Ρωσία δεν μπορεί να βρει εύκολα βιώσιμα υποκατάστατα για την ευρωπαϊκή αγορά, διότι μεγάλο μέρος των υποδομών της αναφορικά με τις εξαγωγές φυσικού αερίου είναι στραμμένο προς την Ευρώπη. Η ανακατεύθυνση της ροής του αερίου σε χώρες όπως η Κίνα θα χρειαστεί χρόνια και θα κοστίζει δις. δολάρια.

Πρέπει να περιμένουμε να δούμε τις πλήρεις συνέπειες της απόφασης της Ευρώπης να μειώσει τις εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσία. Μέχρι στιγμής, η Ευρώπη έχει απαγορεύσει μόνο τις εισαγωγές γαιάνθρακα και έχει περιορίσει τις αγορές ρωσικού πετρελαίου. Ο όγκος των ρωσικών εξαγωγών γαιάνθρακα μειώθηκε πρόσφατα στο χαμηλότερο επίπεδο από την αρχή της εισβολής. Ομοίως, από όταν ανακοίνωσε η ΕΕ πως θα μειώσει τις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου κατά 90% έως το τέλος του 2022, οι τιμές του πετρελαίου έχουν πέσει. Και το Κρεμλίνο

θα δει τα έσοδά του να μειώνονται ακόμα περισσότερο αν περικύψει περαιτέρω τις παραδόσεις φυσικού αερίου στην Ευρώπη.

Οπως έχει πει η γερμανίδα υπουργός Εξωτερικών Αν. Μπέρμποκ, μπορεί η Ευρώπη να πλήρωνε κατά το παρελθόν χαμηλή οικονομική τιμή για το ρωσικό φυσικό αέριο, αλλά αυτό ήταν επειδή πλήρωνε με την ασφάλειά της. Η Ρωσία επιτέθηκε στην Ουκρανία διότι ήταν πεπεισμένη ότι η ΕΕ θα ήταν υπερβολικά δισταχόμενη και εξαρτημένη από τη ρωσική ενέργεια για να αντιδράσει. Όμως ο Βλαντίμιρ Πούτιν έπεσε έξω. Θα αρκούν οι κυρώσεις ώστε να πτυνηθεί ο εισβολέας; Όχι, αλλά για αυτό προσφέρουμε επίσης μαζική οικονομική και στρατιωτική στήριξη στην Ουκρανία. Ο πόλεμος δεν έχει τελειώσει και το καθεστώς του Πούτιν κρατάει ακόμη κάποια χαρτιά. Όμως ο χρόνος και η ιστορία είναι με το πλευρό των Ουκρανών – αρκεί να επιμείνουμε στη στρατηγική μας.

Ο Ζοζέπ Μπορέλ είναι αντιπρόεδρος της Κομισιόν, ύπατος εκπρόσωπος της ΕΕ για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας